

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Doscalciuc Igor și avocatul său Procopciuc Angela, partea vătămată Cobîlaș Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015 și a sentinței Judecătoriei Sîngerei din 26 martie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Doscalciuc Igor Ion, născut la 25 iulie 1987, originar și domiciliat s. Grigorești r-nul Sîngerei

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 18.06.2013 - 26.03.2014

2. instanța de apel: 23.04.2014 - 08.04.2015

3. instanța de recurs: 28.07.2015 - 10.11.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 26 martie 2014, Doscalciuc Igor Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu condiția că nu va săvârși o altă infracțiune.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Doscalciuc I., la data de 08 septembrie 2012, în jurul orei 01.00, fiind în apropierea barului „Hanul Boierului” din s. Grigorești, r-nul Sîngerei, din motivul relațiilor ostile apărute spontan în urma unei certii, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în legătură cu divergențele referitor la costul a două sticle de bere procurate de către Cobîlaș Serghei, acționând intenționat, i-a aplicat ultimului două lovituri cu un obiect nestabil, în regiunea capului, apoi a continuat să-i aplice multiple lovituri cu picioarele în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 263 D din 16.10.2012, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului a fost calificată *de drept* de către instanța de judecată în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și anume – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului,*

graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acesteia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Partea vătămată, Cobîlăș S., prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea art. 90 Cod penal și să fie admisă acțiunea civilă cu încasarea de la inculpat a pagubei materiale în sumă de 412 lei și a pagubei morale în sumă de 150.000 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de judecată, este neproportională cu cele săvârșite de el, iar la stabilirea pedepsei nu au fost respectate criteriile generale ale individualizării acesteia, conform art. 75 Cod penal, din care considerente nu este de acord cu stabilirea sancțiunii minime a pedepsei cu închisoare, inclusiv cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- nu s-a luat în considerație la stabilirea pedepsei, că în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, i-au fost cauzate vătămări corporale ce se califică ca grave, periculoase pentru viață, ultimul vina nu a recunoscut-o, nu s-a căit sincer și nu a reparat dauna materială cauzată;

- circumstanțele atenuante indicate de instanța de judecată sunt insuficiente pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- instanța de judecată neîntemeiat a admis în principiu acțiunea civilă, considerând că nu au fost prezentate probe elocvente, ce ar dovedi prejudiciul material și moral cauzat;

- la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecată urma să țină cont de faptul că a suportat o intervenție chirurgicală, din care motiv s-a concediat de la serviciu, fiind în imposibilitate în continuare să lucreze la construcții, ceea ce a avut un impact asupra bugetului familiei, fiind obligat să întrețină copii minori, prin achitarea pensiei alimentare, totodată nu s-a luat în considerație consecințele vătămarilor corporale asupra capacității de muncă în viitor;

- prin probele prezentate și anexate la materialele cauzei se confirmă cheltuielile suportate pentru internarea în spital și tratament.

3.2 Inculpatul și apărătorul său, Procopciuc A., prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, reaprecierea probelor cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat Doscalciuc I., deoarece lipsesc în acțiunile lui elementele infracțiunii imputate.

În motivarea apelului inculpatul și apărătorul său au considerat că, prima instanță a încălcat principiul egalității armelor în procesul penal prevăzut de art. 6 CEDO, deoarece inculpatul a fost lipsit de posibilitatea de a aduce probe în apărarea sa, atunci când actele de expertiză se contrazic. La fel au menționat, că instanța de judecată la pronunțarea sentinței, a încălcat accesul la justiție, deoarece probele admise la demersul părții apărării nu au fost apreciate în general. Au mai invocat faptul, că prima instanță nu a luat în considerație circumstanțele atenuante ale

cazului cum ar fi existența copilului minor la întreținere, componența familiei, întreținerea părinților în etate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și probele administrate, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, acțiunile căruia corect au fost calificate conform prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat argumentele invocate de către apărătorul Procopciuc A., privind neaprecierea de către prima instanță a probelor prezentate de partea apărării, ca fiind contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite pe parcursul judecării cauzei, iar declarațiile inculpatului referitor la negarea totală a vinei au fost verificate de către instanță în raport cu alte probe, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor lui, de aceea instanța just a pus la baza sentinței de condamnare anume aceste probe.

În opinia instanței de apel, prima instanță a stabilit cert vina inculpatului în fapta incriminată rezultând din ansamblul probelor prezentate în instanță și anume: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 10.10.2012 (f.d. 14 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabela din 08.12.2012 (f.d. 21-23 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 263 D din 16.10.2012 (f.d. 52 v. 1); raport de expertiză medico-legală nr. 3 din 01.02.2013 (f.d. 72-75 v. 1); cererea de chemare în judecată privind restituirea prejudiciului material depusă de către Cobîlaș S. la data 13.10.2012 (f.d. 89 v. 1); procesul-verbal de confruntare din 08.04.2013 (f.d. 184-185 v. 1); declarațiile părții vătămate Cobîlaș S. (f.d. 137-143 v. 2), martorilor Cobîlaș I. (f.d. 144-146 v. 2), Cobîlaș L. (f.d. 147-148 v. 2), Cobîlaș M. (f.d. 149-150 v. 2), Cobîlaș A. (f.d. 153-154 v. 2), Chironică Ș. (f.d. 155 v. 2).

Referitor la argumentele apelului declarat de către partea vătămată Cobîlaș S., instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal a ținut seama de scopul pedepsei penale pentru a restabili echitatea socială, a corecta condamnatul și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale considerată ca fiind săvârșită de inculpat, care în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care la locul de trai este caracterizat pozitiv, este atras la răspundere penală pentru prima dată, astfel just concluzionând posibilitatea corectării și reeducării acestuia fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei, aceasta fiind în limitele sancțiunii infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Cobîlaș S., urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă, învederând prevederile art. 221 alin. (1), 225 alin. (3) Cod de procedură penală.

6. Hotărârile judecătorești pronunțate la caz sânt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Inculpat, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu achitarea sa, deoarece în acțiunile sale lipsesc semnele componentei infracțiunii imputate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Procopciuc A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acestora și achitarea inculpatului din lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar apelul părții vătămate să fie lăsat fără examinare.

În motivarea apelului său invocă:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece stabilind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate prin probele constatate de prima instanță, lipsesc motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a apelului și anume din care motive se combat probele apărării, adică declarațiile inculpatului, martorului Ghinițoi ș.a., ce exclud comiterea faptei imputate lui Doscalciuc I., concluzionând concomitent despre aprecierea critică a acestora, ca fiind combătute prin alte probe;

- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și anume prin faptul că instanța de judecată a enumerat în hotărârea sa toate actele de expertiză medico-legale, dar o apreciază numai pe una, însă prin raportul de expertiză nr. 276 D din 18.12.2012, ce a fost admis ca probă, judecata nu i-a dat nici o apreciere;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume partea apărării solicitând audierea expertului Tighineanu S., din motivul prezenței divergențelor în actele de expertiză, instanța de apel a admis inițial demersul, însă deoarece expertul se afla în concediu medical, la solicitarea repetată de a audia acest expert, instanța ulterior a refuzat nemotivat audierea ultimului. Consideră că astfel a fost încălcat și principiul egalității armelor, deoarece instanța de apel nu a soluționat în genere această pretenție invocată în cererea de apel. La fel, nemotivat a fost refuzat audierea martorului părții apărării – medicul de sector.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.3 Partea vătămată, Cobîlaș Serghei, prin care solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești pronunțate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului la o pedeapsă cu închisoare și executarea reală, fără aplicarea art. 90 Cod penal, cu admiterea acțiunii civile de încasare a pagubei materiale în sumă de 412 lei și a prejudiciului moral în sumă de 150.000 lei.

În motivarea apelului său invocă:

- instanța de apel aplicând eronat normele de drept material, nu a luat în considerație motivele invocate de el și apărătorul său, apreciindu-le critic, neluând în considerație cumulul de probe ce coroborează între ele și confirmă faptul că inculpatul este vinovat și urmează a fi pedepsit aspru;

- nu s-a ținut cont de acele circumstanțe, precum că după cele comise de inculpat el a fost operat, fiind nevoit să se concedieze de la serviciu, devenind invalid nu va putea să-și întrețină familia la nivelul convenit și nu se va simți o

personalitate deplină. Având de suferit și părinții săi, rudele, care au crezut că va deceda în rezultatul celor întâmplare;

- instanțele de judecată eronat au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a lua în considerație că inculpatul este condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, vina nu a recunoscut-o, prejudiciul nu a fost recuperat, astfel nefiind clar din care motive i-a fost suspendată executarea pedepsei condiționat, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea blândă în raport cu cele comise, și ce nu corespunde scopului pedepsei penale, prevăzut de art. 61 Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe privind opinia sa asupra recursurilor declarate:

7.1 Procurorul, prin care solicită respingerea acestora, deoarece argumentele sânt bazate pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, iar un asemenea temei nu se încadrează în prevederile alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. În opinia procurorului recursurile declarate nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată. Instanțele de fond la stabilirea pedepsei inculpatului s-au condus de principiile generale de aplicare a pedepsei și principiile generale de individualizare a acesteia, conform art. 75 Cod penal. Criticile formulate de recurenți au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, căroră instanța le-a dat o motivare corespunzătoare și argumentată.

7.2 Partea vătămată, Cobîlaș Serghei, prin care solicită respingerea ca inadmisibile a recursurilor ordinare declarate de către inculpat și apărătorul său, considerând că decizia instanței de apel în partea stabilirii vinovăției inculpatului este motivată, fiind date răspuns la toate argumentele apelului declarat de către apărătorul Procopciuc A. în numele inculpatului, iar argumentele apărării, precum că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor prezentate, nu au nici un suport legal, mai mult ca atât că inculpatul prin intermediul oficiului poștal, i-a transferat suma de 5.000 lei, ceea ce confirmă că a recunoscut vina sa, menționând că în ultima ședință a instanței de apel, inculpatul plângând s-a căit sincer și a cerut scuze, ce demonstrează că a conștientizat despre cele săvârșite. Mai indică că nu este de acord cu soluția instanțelor de judecată de a admite în principiu acțiunea civilă, deoarece instanțele de judecată urmau să se expună asupra despăgubirilor materiale și morale.

8. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că recursurile declarate de către inculpat și apărătorul său, Procopciuc A., urmează a fi respinse, iar recursul declarat de către partea vătămată, Cobîlaș S., urmează a fi admis, în latura civilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

8.1 Referitor la recursurile declarate de inculpat și apărătorul său, Procopciuc A.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat

cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Din conținutul recursurilor declarate de către inculpat și apărătorul său, rezultă că aceștia invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept, deoarece instanța *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Întru susținerea poziției sale, instanța de recurs reține dispozițiile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

De asemenea, Colegiul menționează că, fiecare probă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Din studiul apelului declarat de către inculpat și apărătorul său împotriva hotărârii primei instanțe, rezultă că autorii au considerat-o ilegală solicitând rejudecarea cauzei și reaprecierea probelor, invocând dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, instanța de fond neluând în considerație declarațiile inculpatului, martorilor Doscalciuc D. și Doscalciuc R., fiind lăsat fără apreciere raportul de expertiză nr. 276D din 18.12.2012, ce se contrazice cu celelalte rapoarte de expertiză, nemotivat a fost respins audierea expertului Tighineanu S. și medicului de sector Cîmpu V., astfel fiind încălcat principiul egalității armelor, consfințit în art. 6 CEDO.

Verificând lucrările dosarului, Colegiul reține că, instanța de apel examinând apelul declarat în prezenta cauză de către partea apărării, la demersul apărătorului Procopciuc A., prin încheierea din 12 noiembrie 2014 a dispus efectuarea expertizei medico-legală în comisie suplimentară (f.d. 226-229 v. 2). Totodată, au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și probele administrate în prezenta cauză atât ale părții acuzării, cât și cele ale părții apărării, cu consemnarea acestora în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 215-216 v. 2), ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, acestea au fost apreciate just în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, astfel, corect ajungând la concluzia că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și-a găsit confirmarea, fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Având ca suport prevederile legale sus enunțate și analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în apelul declarat de către partea

apărării, în viziunea Colegiului lărgit, această instanță și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate. În principiu, o bună parte ale argumentelor invocate în recurs, sunt similare celor invocate în apel, iar instanța de apel a respectat rigorile ce se regăsesc în dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea stabilirii vinovăției inculpatului, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiurilor pentru recurs invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Tot la acest capitol, instanța de recurs ca remarcă menționează și jurisprudența CtEDO, care evidențiază că, deși articolul 6§1 CEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument în parte (*cauza Van de Hurk versus the Netherlands, și Burg versus France*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*cauza Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain*). Situație, ce în opinia Colegiului penal este prezentă în cazul dat, iar argumentele invocate de autorul recursului privind dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, nu sunt suficiente pentru a răsturna în prezenta speță, hotărârea de condamnare adoptată în privința inculpatului, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În ce privește argumentele părții apărării, precum că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și anume din care motive se combat probele apărării, cum ar fi declarațiile inculpatului, martorilor Ghinițoi D., Doscalciuc D., Doscalciuc R. ș.a., ce exclude vinovăția în fapta imputată inculpatului, Colegiul penal consideră că aceste sânt neîntemeiate, deoarece instanța de apel în partea motivată a deciziei sale a menționat cumulul de probe ce a fost reținut la baza soluției de condamnare și care combate argumentele și probele prezentate de către partea apărării, fiind enunțate și în pct. 5 al prezentei decizii. Așadar, ca una din probele de bază de către instanțele de fond a fost considerată declarațiile părții vătămate Cobîlaș S., care au fost consecvente pe tot parcursul efectuării urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, fiind date sub jurământ, din care rezultă că la data de 08.09.2012, aflându-se la barul „Hanul Boierului” din s. Grigorești r-nul Sîngerei, în urma unei dispute avute cu inculpatul Doscalciuc I., ultimul i-a aplicat 2 lovituri în regiunea capului, după care a căzut jos și a fost bătut de către acesta cu picioarele în regiunea abdomenului. Declarațiile părții vătămate coroborează cu rapoartele de expertiză medico-legală nr. 263 D din 16.10.2012 și nr. 3 din 01.02.2013 (f.d. 52, 72-75 v. 1), din concluziile cărora rezultă că leziunile corporale depistate la victimă sânt grave și au putut fi cauzate posibil în termenul și circumstanțele indicate, în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect dur-contodent, iar traumatismul abdominal închis a fost produs la lovirea cu piciorul în această regiune, fiind exclus cauzarea lor în urma căderii de pe bicicletă sau de pe suport propriu, așa cum a invocat partea apărării. La fel, declarațiile părții vătămate coroborează și cu raportul de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr. 426 din 19.12.2014, concluziile căruia confirmă cele ale rapoartelor de expertiză

menționate mai sus și prin care se remarcă faptul că documentația medicală nu conține date despre fracturi costale, iar privitor leziunilor superficiale pe suprafața diafragmală a ficatului ele au putut fi produse și fără fractură de coaste, doar de la lovirea cu piciorul în această regiune (f.d. 2-4 v. 3). De asemenea, aceste probe coroborează cu declarațiile date în cadrul ședinței de judecată ale martorului Chirondă Șt., din care rezultă că în seara în care a avut loc incidentul, în jurul orei 21.00 se afla în barul „Hanul Boierului” și a văzut cum se certau Doscalciuc I. și Cobîlaș S., nu cunoaște din ce motiv, iar a doua zi a auzit că a fost bătut Cobîlaș S. de către inculpat. Din declarațiile date în cadrul ședinței de judecată de către martorii Cobîlaș L., Cobîlaș I., Cobîlaș M., Cobîlaș A., rezultă că partea vătămată după ce a fost operat le-a comunicat că a fost bătut de către inculpatul Doscalciuc I. În opinia instanței de recurs, deși declarațiile martorilor Chirondă Șt., Cobîlaș L., Cobîlaș I., Cobîlaș M., Cobîlaș A., nu sânt probe directe ce indică că anume inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată acestuia, însă potrivit considerentelor teoretice și jurisprudenței în cazul dacă există două sau mai multe probe indirecte, ce coroborează între ele și cu una sau două probe directe, acestea ar putea fundamenta o hotărâre de condamnare, dacă din înlănțuirea lor logică rezultă o concluzie univocă referitoare la vinovăția inculpatului, fapt incident și în prezenta speță.

Având în vedere cumulul de probe menționat, Colegiul consideră întemeiate concluziile instanței de apel privind aprecierea critică a declarațiilor inculpatului. Aceste concluzii fiind valabile și în cazul declarațiilor martorului Ghinițoi D., care de fapt este rudă prin afinitate cu inculpatul, fiind căsătorit cu o verișoară de al ultimului, faptul dat fiind confirmat prin extrasele din Registrul de Stat al Populației (f.d. 93-96 v. 1), iar din declarațiile martorilor Doscalciuc D., care este mama inculpatului și Doscalciuc R. - soția inculpatului, rezultă că acestea nu au văzut conflictul, deoarece nu erau permanent în bar, periodic îndepărtându-se și revenind doar pentru a face ordine. Prin urmare, declarațiile martorilor Ghinițoi D., Doscalciuc D. și Doscalciuc R., nu au fost considerate de către instanța de apel ca probe utile, deoarece poartă un caracter de a înlătura inculpatul de la răspundere și pedeapsă penală.

De altfel, Colegiul largit reiterează că, indiscutabil, chestiunea cu privire la aprecierea probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, care este invocată de recurenți, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea ei este de competența instanțelor de fond.

La fel, Colegiul largit consideră neîntemeiată critica recurenților, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume în privința faptului că inițial a fost admis demersul părții apărării de a audia expertul Tighineanu S. și medicul de sector Cîmpu V., însă ulterior la demersul repetat al apărării audierea acestora a fost respinsă, fiind astfel încălcat și principiul egalității armelor. Așadar, la acest compartiment Colegiul notează că instanța de apel declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, verificând aspectele de fapt și de drept, în prezența existenței îndoielilor în privința concluziilor din raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 3 din 01.02.2013, unde a participat expertul Tighineanu S., a dispus în conformitate cu art. 148 alin. (2) Cod de procedură penală, efectuarea unei expertize medico-legală în comisie suplimentară, fiind puse

întrebările indicate în demersul apărătorului, Procopciuc A. Astfel, potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr. 426 din 19.12.2014, efectuat cu participarea expertului Tighineanu S., au fost oferite răspunsuri la toate întrebările puse de către partea apărării, decăzând necesitatea audierii suplimentare a ultimului. De remarcat este acel fapt, că concluziile expertizei menționate, au confirmat concluziile rapoartelor de expertiză medico-legale nr. 263 D din 16.10.2012 și nr. 3 din 01.02.2013, ce au fost puse la baza soluției de condamnare a inculpatului, fiind combătute concluziile expertizei medico-legale nr. 276 D din 18.12.2012, mai ales în contextul că ultimul raport de expertiză a fost efectuat cu participarea experților Mutoi G., cu stagiu profesional de 51 ani și respectiv Corbu Ch., cu stagiu profesional de 36 ani și care au fost preîntâmpinați pentru răspundere penală conform art. 312 Cod penal, ceea ce nu sânt factori de neglijat.

Privitor la alegațiile despre neaudierea medicului de sector Cîmpu V., care ar putea relata despre analizele bune a ficatului părții vătămate, Colegiul le consideră de asemenea nefondate. La etapa judecării cauzei în instanța de fond, a fost oferit posibilitatea prezentării martorului menționat pentru a fi audiat, însă partea apărării nu a asigurat prezența acestuia, astfel fiind decăzut de dreptul de a prezenta proba cu martorii solicitați. Elocvente, în acest sens sânt prevederile art. 327 Cod de procedură penală, unde este stipulat că *instanța de judecată, la cererea părților, poate amîna ședința de judecată pe o perioadă de pînă la o lună pentru ca acestea să prezinte probe suplimentare în cazul în care ele consideră că probele prezentate în instanță sînt insuficiente pentru confirmarea pozițiilor lor. Probele prezentate suplimentar se cercetează în ședința de judecată în mod obișnuit. Dacă părțile nu prezintă probe suplimentare în termenul cerut, instanța soluționează cauza în baza probelor existente.* Așadar, reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată în cadrul primei instanțe (f.d. 133-135 v. 2) la data de 07 februarie 2014, a fost admis demersul apărătorului de a cita martorii Tighineanu S., Cîmpu V. și Vartic Iu., partea apărării obligându-se să asigure prezența acestora, fiind oferit termen pînă la data de 12 martie 2014. Ulterior, la data stabilită a ședinței de judecată, nu s-a prezentat apărătorul din motivul participării în altă ședință de judecată, fiind amînată judecarea cauzei pentru data de 26 martie 2014, însă nici la această dată nu a fost asigurată prezența martorilor solicitați de partea apărării. Astfel, ulterior la demersul repetat al apărării de a prezenta martorii solicitați, instanța întemeiat a respins acest demers, deoarece partea apărării nu a prezentat probele în termenul prevăzut de art. 327 Cod de procedură penală și pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, a fost soluționată cauza în baza probelor existente. În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră că instanțele de fond nu au încălcat principiul egalității armelor, părții apărării fiindu-i oferită posibilitatea de a prezenta proba cu martorii solicitați, însă deoarece nu a fost asigurată prezența acestora, partea apărării a fost decăzută de acest drept în temeiul prevederilor legale. Mai mult ca atât, partea apărării la judecarea cauzei în instanța de apel, nu a insistat la audierea martorului Cîmpu V. pentru a-și susține poziția sa, din care motiv instanța de apel întemeiat nu s-a expus asupra acestui fapt.

Instanța de recurs apreciază ca nefondate argumentele invocate în recursurile declarate de către partea apărării, precum că instanța a admis o eroare gravă de fapt,

prin faptul că a enumerat toate actele de expertiză, apreciindu-l doar pe ultimul, însă totodată raportul de expertiză nr. 276D din 18.12.2012, pe care îl admite ca probă, nu i-a fost dat nici o apreciere, deși în concluziile acestuia se menționează că vătămările corporale depistate de partea vătămată puteau fi cauzate prin lovire cu volanul bicicletei și puțin probabil să fi fost cauzate cu piciorul în abdomen. La acest capitol, Colegiul menționează că, dispoziția art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, definește *eroarea gravă de fapt* ca stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Prin urmare, analizând decizia instanței de apel, se constată că de fapt în partea descriptivă a acestei hotărâri judecătorești nu a fost menționat și reținut la cumulul de probe ce ar confirma vina în comiterea infracțiunii de către inculpat, raportul de expertiză nr. 276D din 18.12.2012, așa cum invocă recurenții. La baza soluției de condamnare a lui Doscalciuc I. în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, a fost reținut raportul de expertiză nr. 263 D din 16.10.2012 și raportul de expertiză nr. 3 din 01.02.2013. Totodată, Colegiul penal remarcă că raportul de expertiză nr. 276 D din 18.12.2012, a fost menționat în partea descriptivă a sentinței, însă din acest raport se constată la compartimentul concluzii inclusiv și existența leziunilor corporale ce au fost depistate la partea vătămată și gravitatea acestora, fapt ce nu a fost neglijat sau denaturat de către instanța de judecată în sensul noțiunii de *eroare gravă de fapt*, prevăzut la pct. 11¹) art. 6 Cod de procedură penală. Cât privește aprecierea celorlalte concluzii ale raportului de expertiză nr. 276 D din 18.12.2012, precum a fost menționat mai sus, acestea au fost combătute prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 3 din 01.02.2013 și raportul de expertiză în comisie suplimentară nr. 426 din 19.12.2014. În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră că în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea admiterii a careva erori grave de fapt, iar argumentele invocate în acest sens, reprezintă de fapt dezacordul părții apărării cu modalitatea de apreciere a probelor, nefiind constatată careva neluare în considerare a probelor ce confirmă careva fapte sau denaturarea conținutului acestora.

În concluzie, Colegiul penal consideră că instanțele de fond, în prezența cumulului de probe administrat în această cauză, întemeiat și corect au stabilit vinovăția lui Doscalciuc I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar argumentele invocate de către inculpat și apărător în recursurile ordinare declarate sânt nefondate și neincidente temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Generalizând cele expuse, Colegiul lărgit concluzionează că recursurile declarate de către inculpat și apărătorul său, Procopciuc A., sânt neîntemeiate și urmează a fi respinse ca inadmisibile.

8.2 Referitor la recursul declarat de partea vătămată, Cobîlaș S.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din cerințele aceluiași articol, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La *chestiunile de drept* se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, contravențional ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în ordine de apel în ce privește apelul declarat de către partea vătămată în latura civilă, iar erorile admise în această parte nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul atestă faptul că, prima instanță judecând prezenta cauză penală, prin sentința sa în partea motivantă a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cobîlaș S., urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, deoarece nu au fost prezentate probe elocvente ce ar dovedi cu certitudine prejudiciul moral și material cauzat.

Partea vătămată, nefiind de acord cu soluția primei instanțe a contestat-o cu apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința ultimului, inclusiv și în partea civilă, solicitând stabilirea pedepsei cu executare reală în închisoare și admiterea acțiunii civile cu încasarea prejudiciului material și moral indicat în această acțiune, deoarece în opinia sa, în prima instanță au fost prezentate probe suficiente pentru a fi încasat prejudiciul atât material cât și moral, asupra cărora neîntemeiat nu s-a expus prima instanță.

Analizând materialele cauzei și argumentele invocate de către partea vătămată în recursul său, ce vizează pedeapsa stabilită inculpatului, în raport cu partea motivantă a hotărârii instanței de apel, la acest capitol Colegiul consideră, că această instanță corect a menținut sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului. În opinia Colegiului penal, instanțele de fond au ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și întemeiat au concluzionat că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsă cu suspendare condiționată,

deoarece la caz sânt prezente circumstanțele atenuante stabilite conform art. 76 Cod penal – caracteristica pozitivă a inculpatului de la locul de trai și faptul că anterior nu a fost judecat, precum și lipsa circumstanțelor agravante prevăzute la art. 77 Cod penal. La fel, instanța de recurs atestă din materialele dosarului, că inculpatul are la întreținere un copil minor. De menționat este și acel fapt că rezultând din referința părții vătămate, acesta însuși a confirmat că inculpatul prin intermediul oficiului poștal a transferat suma de 5.000 lei pe contul său și în ședința de judecată a instanței de apel, plângând s-a căit sincer, cerându-și scuze, ce denotă faptul conștientizării celor săvârșite. În prezența acestor împrejurări, instanța de recurs statuează, că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa reală, iar scopul pedepsei penale poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate, oferindu-i șansa de a se reabilita în fața societății, demonstrând că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acestuia.

Totodată, Colegiul constată că, apelul declarat de către partea vătămată în latura civilă a fost respins ca nefondat, fiind considerate juste concluziile primei instanțe, inclusiv și în latura civilă referitor la încasarea prejudiciului material și moral, ca nefiind posibil de a stabili în baza înscrisurilor prezentate de partea vătămată suma despăgubirilor cuvenite ultimului, în același timp prin soluția adoptată partea vătămată nu este lipsit de dreptul de a se adresa cu acțiune civilă în ordinea procedurii civile. Însă, în opinia Colegiului lărgit aceste concluzii ale instanței de apel nu sunt motivate suficient și contravin lucrărilor dosarului și prevederilor legale, în rezultatul cărora instanța nu s-a expus asupra argumentelor invocate, astfel nefiind examinat fondul apelului în această parte, fiind incident temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În continuare, Colegiul consideră că concluziile instanței de apel, precum și a primei instanțe, în ce privește latura civilă, sânt în contradicție cu prevederile art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, ce stipulează că, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge și numai în cazul excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată examinarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În prezenta speță, potrivit lucrărilor dosarului partea vătămată, care a fost recunoscută și parte civilă prin ordonanța din 13 octombrie 2012 (f.d. 91 v. 1), în cadrul urmăririi penale a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 412 lei și moral în sumă de 150.000 lei, anexând cecuri (f.d. 89-90 v. 1). Totodată, Colegiul atestă potrivit declarațiilor date de către partea vătămată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță (f.d. 140 v. 2-verso), acesta a specificat că solicită încasarea prejudiciului material în sumă de 412 lei și moral în valoare de 150.000 lei.

Instanța de recurs consideră că, în cazul dat, ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, având la dispoziție o suma exactă solicitată de către partea

vătămată, ca prejudiciu material cauzat prin infracțiunea săvârșită de către inculpatul Doscalciuc I., fără careva temeiuri legale, n-au soluționat acțiunea civilă în fond, admițând-o însă în principiu. La acest capitol, Colegiul penal menționează că, în cazul în care prima instanță, precum și instanța de apel, constatând din cecurile anexate la acțiunea civilă că unele servicii, medicamente, produse farmaceutice sau alte cheltuieli nu au tangență sau legătură causală cu vătămările corporale constatate prin rapoartele de expertiză medico-legale la partea vătămată și cauzate de către inculpat, instanțele de judecată urmau a le exclude sau respinge, pronunțând o soluție în conformitate cu cele menționate la alin. (1) art. 387 Cod de procedură penală și nici de cum a considera faptul dat ca un caz excepțional și respectiv să se limiteze la admiterea acțiunii civile în principiu.

Totodată, Colegiul largit consideră pripite concluziile instanței de apel, precum că prejudiciul moral nu a fost dovedit de către partea vătămată și imposibil de a-l stabili. La acest capitol, instanța de recurs notează că, în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”. Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal evidențiază că, în această speță victima a solicitat repararea prejudiciului în mod expres, însă atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au expus în hotărârile adoptate în privința încasării ori respingerii daunei atât materiale cât și morale, solicitate de către partea vătămată pentru a fi încasate.

Prin urmare, Colegiul penal largit statuează că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul și pentru a nu admite astfel încălcarea prevederilor procesual penale.

În asemenea condiții, instanța de recurs consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată în latura civilă, din motivul nesoluționării fondului apelului declarat de către partea vătămată în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei în latura civilă de către de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei Curtea de Apel Bălți urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture eroare comisă de către prima instanță, privind nesoluționarea acțiunii civile, cu expunerea asupra prejudiciului material și moral cauzat; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele și argumentele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material și moral, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Doscalciuc Igor și avocatul său Procopciuc Angela.

Se admite recursul ordinar declarat de către partea vătămată Cobîlaș Serghei, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015 în cauza penală privindu-l pe **Doscalciuc Igor Ion**, în latura civilă și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă în partea respingerii recursului și nu se supune căilor de atac în partea rejudecării cauzei.

Decizia motivată pronunțată la data de 08 decembrie 2015

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion